

Brott mot lagar och bestämmelser i vården

Under augusti–september har HSAN behandlat fyra ärenden där Socialstyrelsen anmält att läkare brutit mot lagar och bestämmelser angående vård av patienter. I samtliga fall gällde det läkare som arbetat i öppenvård.

Skyldighet att föra journal

**Anmälare: Socialstyrelsen
Anmald: Läkare vid företagshälsovården
Orsak: Bristande journalföring i ett stort antal fall
HSAN 2945/99**

Företagsöverläkaren hade fått kännedom om att läkaren brutit i sin journalföring och gav honom därför instruktioner om vikten att följa journallagen. Tid avsattes varje vecka för att läkaren skulle komma ifatt med journalhanteringen. Vid uppföljningen fick överläkaren vid samtal med läkaren besked att problemen var lösta. En tid efter detta beviljades läkaren tjänstledighet.

Under de därpå följande månaderna uppdagades det att allt ej stod rätt till med läkarens efterlämnade journalhandlingar, och vid en undersökning genom ett stickprov av ett 70-tal listade besök på mottagningen visade det sig att journalanteckningar saknades i ett avsevärt antal fall. Missförhållandena anmäldes till Socialstyrelsen.

Läkaren har anfört att han arbetat på företagshälsan under tre år. Under denna tid hade antalet kunder fördubblats utan att personalstyrkan ökat i motsvarande takt.

Åtagandena hade blivit för stora, något som han påpekat för den lokala ledningen.

Socialstyrelsen hade granskat 29 patientjournaler från stickprovsundersökningen där brister påvisats. I de flesta fall saknades anteckningar helt, utan noteringar om att patienten uteblivit från besöket. I några fall gick det dock med stöd av remisser och andra handlingar att fastställa att patienterna verkligen sökt läkarens mottagning det aktuella datumet. I enstaka fall där det funnits en handskriven anteckning var denna svårtydd och ofullständig.

Socialstyrelsen har framhållit bland annat följande:

Enligt patientjournalagen skall vid vård av patienter inom hälso- och sjukvården föras patientjournal och denna skall innehålla uppgifter som behövs för en god och säker vård av patienten. Där skall finnas relevanta uppgifter om bland annat social och ärftlig bakgrund, tidigare sjukdomar, aktuell sjukdom och vårdbehov, preliminär bedömning, vårdplanering, undersökningar, åtgärder, slutlig diagnos och bedömning inklusive ytterligare behov av uppföljning, prognos, ordination och patientansvarig läkare.

Läkaren har i ett stort antal fall underlåtit att föra journal enligt patientjournalagens regler. Eftersom det är fråga om bristfällig journalföring i ett stort antal fall kan försummelsen inte betraktas som ringa.

Läkaren har i yttrande till HSAN framhållit att påståendet att man avsatt tid varje vecka för att han skulle komplettera, inte var sant. Tidboken var mestadels fullbokad och mellan besöken pressades en stor mängd patientrelaterad verksamhet in, som inte fördes in i tidboken. Dessutom sviktade sekretärfunktionen på grund av underbemanning. Han framhåller även andra brister på arbetsplatsen, som trots hans påpekanden inte åtgärdats av arbetsgivaren.

Socialstyrelsen har därefter återkommit och framhållit att läkaren själv bär ansvaret för de brister som hans journalföring visar.

Bedömning och beslut

Nämnden ansåg att läkaren brutit vid journalföring och att han därigenom underlåtit att fullgöra sina skyldigheter i yrkesutövningen. Det förhållandet att ingen patient har kommit till skada genom hans handlande ändrar inte denna bedömning. Han ålades en varning.

Skrev intyg rörande person han ej träffat

**Anmälare: Socialstyrelsen
Anmald: Läkare i primärvården
Orsak: Bristande noggrannhet vid utfärdande av intyg
HSAN 2697/99**

Läkaren hade utfärdat två intyg angående en tvåårig pojke att användas i en vårdnadstvist. I dessa hade han utan att ha träffat fadern beskrivit dennes personliga egenskaper på sätt som framgår av följande citat:

Jag bedömer att patientens kontakter med fadern, som av allt att döma har stora känslomässiga problem, är mycket olämpliga och bedömer dem närmast som farliga.

Sedan fadern anmält läkaren till Socialstyrelsen framhåller läkaren i nästa intyg:

Det (innehållet i anmälan) förstärker mina misstankar att fadern har mycket dåligt omdöme.

...att utsätta barnet för nya trauma i samband med umgänget med fadern är, efter tidigare svåra trauma, mycket olämpligt med hänsyn till barnets själsliga och kroppsliga hälsa.

Socialstyrelsen har bland annat funnit följande brister i läkarens intyg:

Läkaren har inte angett ändamålet med intyget eller intygets adress. Av intyget framgår inte från vem uppgifterna om barnets traumatiska upplevelse vid kontakt med fadern härrör.

Det framgår inte heller att läkaren haft kontakt med fadern i något sammanhang, inte heller har han redovisat